

Catalysing European Local Climate Action

Conference Booklet

- Polski -

21 May 2019

Heidelberg

On behalf of:

Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

of the Federal Republic of Germany

European
Climate Initiative
EUKI

This project is part of the European Climate Initiative (EUKI) of the German Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety (BMU). It is the overarching goal of the EUKI to foster climate cooperation within the European Union (EU) in order to mitigate greenhouse gas emissions

On behalf of:

of the Federal Republic of Germany

***Conference on Catalysing European Local
Climate Action***

21 May 2019, Heidelberg

European municipalities are key actors in implementing ambitious climate actions. They can drive profound decarbonisation processes and create opportunities for enhancing citizens' quality of life, prosperity and equality.

The BEACON Conference aims to show how emissions reduction, job creation and sustainable economic growth can go hand-in-hand.

The collaborative conference supports municipalities to exchange knowledge on good practices with experts and local government representatives across Central, Eastern and Southern Europe and create a network of engaged European climate actors.

-The BEACON Team

PROGRAMME

Time	Session
08:30 – 09:30	Arrival and registration

OPENING AND WELCOME

09:30 – 09:40	Opening & welcome
09:40 – 09:55	Welcome Words <i>Speaker: Dr Silke Karcher, Head of Division EU Climate and Energy Policy, German Ministry of Environment (BMU)</i>
09:55 – 10:10	Keynote: Climate-neutrality as long-term vision of the future <i>Speaker: Pedro Martins Barata, Coordinator of the Portuguese Roadmap for Carbon Neutrality, Get2C</i>
10:10 – 10:40	Which transformative path on the local level? <i>Facilitated discussion building a bridge between the EU, national, and local level</i>
10:40 – 11:00	Coffee break

Streams colour code:

- **Political stream: Climate action for local development**
- **Technical stream: Solutions for climate change mitigation**
- **Inspiration and communication**

WORKSHOP SESSION I

11:00 – 12:15	<p>WS 1: Fighting energy poverty: when climate action meets social need</p> <p><i>Speakers: Cluj-Napoca (Romania), EU Energy Poverty Observatory/ Navigant, adelphi</i></p>	<p>WS 2: Local climate action finance</p> <p><i>Speakers: Energy Cities, Navigant, Litoměřice (Czech Rep.), Zamość (Poland)</i></p>	<p>WS 3: Making the case for climate change mitigation by understanding local impacts</p> <p><i>Speakers: Climate Analytics, adelphi</i></p>
12:15 – 13:15	<p>Lunch break <i>including meeting of mayors & BEACON municipal climate partnerships</i></p>		
13:15 – 13:30	<p>Group picture</p>		

WORKSHOP SESSION II

13:30 – 14:45	<p>Case clinic A: Local energy production and social distribution of profits</p> <p><i>Case presenters: Sztum & Bydgoszcz (Poland)</i></p>	<p>Case clinic B: Open environmental data for local climate action</p> <p><i>Case presenter: Pisek (Czech Republic)</i></p>	<p>Case clinic C: Fridays for Futures: how can we engage youth for municipal climate action?</p> <p><i>Case presenter: Eberswalde (Germany)</i></p>
14:45 – 15:15	<p>Coffee Break</p>		

WORKSHOP SESSION III

15:15 – 16:30	<p>WS 4: Sustainable mobility strategies for local development <i>Speaker: Green City Experience</i></p>	<p>WS 5: Incentives for energy savings in schools <i>Speakers: Independent Institute for Environmental Issues (UfU), National Trust Eco Fund (NTEF), Lyulin district, (Sofia, Bulgaria)</i></p>	<p>Site visit: Heidelberg’s passive house settlement “Bahnstadt” <i>Facilitator: Department of urban planning, Heidelberg</i></p>
16:30 – 16:45	Networking break		

REFLECTIONS AND CLOSING

16:45 – 17:30	<p>Reflections: Moderated panel discussion Summary of conference’s outcomes: moderated discussion with the conference’s “key listeners”. <i>Speakers: João Mourato (FCiencias.ID - ICS-ULisboa), Sylwia Słomiak (Advisor to the Board of the Wisloka River Basin Communes), Evi Tsakanaki (CRES)</i></p>
17:30	Closing & goodbye
From 18:30	Optional: Join Climate Neighbourhoods Science Slam

INFORMACJE O WARSZTATACH

11:00-12:15 PIERWSZA SESJA WARSZTATÓW

WS 1: Zwalczanie ubóstwa energetycznego: kiedy działania na rzecz klimatu zaspokajają potrzeby społeczne

Sala: 1 + 2

*Referenci: Andreea Vornicu-Chira, miasto Kluż-Napoka (Rumunia), Sam Nierop, Europejskie Obserwatorium Ubóstwa Energetycznego / Navigant
Tłumaczenie: j. bułgarski*

Sprawiedliwa i uczciwa transformacja energetyczna staje się coraz ważniejszym wyzwaniem, ponieważ 50 milionów Europejczyków „nie jest w stanie odpowiednio ogrzać domów lub zapewnić w nich innych niezbędnych usług energetycznych po przystępnych cenach” (Europejska Sieć Energetyczna). Jak gminy mogą poradzić sobie z ubóstwem energetycznym? Jak mogą wesprzeć gospodarstwa domowe o niskich dochodach, zmniejszyć rachunki za energię i zwiększyć komfort życia, przyczyniając się jednocześnie do łagodzenia skutków zmian klimatycznych? W trakcie tej sesji rumuńskie miasto Kluż-Napoka podzieli się swoimi doświadczeniami w zakresie identyfikacji tak naglących kwestii tworzenia podstaw do działania. Uczestnicy będą mieli okazję zastanowić się, jak wygląda ubóstwo energetyczne w ich gminie, koncentrując się na działaniach związanych z energią, ogrzewaniem i chłodzeniem w budynkach prywatnych i mieszkaniach socjalnych.

WS 2: Finansowanie lokalnych działań w zakresie klimatu i energii

Sala plenarna

Referenci: Peter Schilken, Energy Cities; Moritz Schäfer, Navigant; Jaroslav Klusák, miasto Litoměřice (Czechy); Piotr Zajac i Katarzyna Urbańczyk, miasto Zamość (Polska)

Tłumaczenie: j. polski, rumuński

Lokalne władze w całej Europie stoją przed wyzwaniem podjęcia działań mających na celu łagodzenie skutków zmian klimatu i adaptację do nich, przy jednoczesnym zagwarantowaniu obywatelom dostępu do zrównoważonej energii po przystępnych cenach. W jaki sposób europejskie gminy mogą zmobilizować niezbędne inwestycje pomimo napiętych budżetów publicznych? W trakcie tej sesji eksperci omówią możliwości odblokowania szans inwestycyjnych poprzez finansowanie z budżetu unijnego i nakreślą strategiczne ścieżki wykorzystania funduszy gminnych na finansowanie działań związanych z łagodzeniem skutków zmian klimatycznych. W trakcie interaktywnych dyskusji przy okrągłym stole uczestnicy będą mieli okazję dowiedzieć się kilku kwestii od przedstawicieli władz lokalnych, którzy zaangażowali się w udane praktyki w zakresie finansowania; zyskają również możliwość nawiązania z nimi kontaktów.

WS 3: Przekazywanie informacji na temat łagodzenia zmian klimatycznych poprzez wpływy klimatyczne

Sala: CL 1

Referentka: Inga Menke, Climate Analytics

Tłumaczenie: j. czeski

Jak zwiększyć świadomość zmian klimatycznych i pilnej potrzeby działań na poziomie lokalnym, mających na celu łagodzenie skutków tych zmian? Choć często wydaje się, że całkiem łatwo jest przekonać zainteresowaną stronę do dodatkowych korzyści, takich jak oszczędności ekonomiczne dzięki zwiększeniu efektywności energetycznej, trudniej jest opowiedzieć

13:30-14:45 DRUGA SESJA WARSZTATÓW–studium przypadku

A: Polska: Lokalna produkcja energii i rynki energetyczne

Sala plenarna

Referenci: Leszek Tabor & Michał Mroczkowski, miasto Sztum i Tomasz Bońdos, miasto Bydgoszcz, Polska.

Tłumaczenie: j. polski & rumuński

W Polsce pojawiły się nowe ramy wspierające produkcję i konsumpcję energii

na poziomie lokalnym: klastry energetyczne. Klastry to porozumienia zawierane pomiędzy gminami, dostawcami energii, instytucjami badawczo-rozwojowymi, obywatelami, formalnymi lub nieformalnymi grupami interesów i/lub organizacjami pozarządowymi. Ich celem – podobnie jak „obywatelskich społeczności energetycznych”, które są obecnie częścią nowego projektu rynku energii elektrycznej w UE – jest stworzenie lokalnych rynków zielonej energii. W tej sesji przykładu klinicznego miasta Sztum i Bydgoszcz zaprezentują swoje aktualne plany rozwoju klastrów energetycznych i energetycznej samowystarczalności swoich miast. Dyskusja skupi wokół zagadnienia, jak należy zarządzać współpracą pomiędzy obywatelami produkującymi energię, lokalnymi przedsiębiorstwami energetycznymi i operatorami systemu dystrybucyjnego, będących własnością rządu. Ponadto prezenyzy chcą zbadać, w jaki korzyści wynikające z tej lokalnej transformacji energetycznej mogą być opłacalne dla wszystkich.

B: Czechy: Otwarte zarządzanie danymi środowiskowymi dla lokalnych działań na rzecz klimatu

Pokój: 1 + 2

Referent: Jiri Tencar, miasto Písek, Republika Czeska

Tłumaczenie: j. czeski

Písek inwestuje w swoją wizję stworzenia zrównoważonego i inteligentnego miasta. Jednym z kamieni węgielnych jego strategii jest otwarte zarządzanie danymi środowiskowymi. W tej sesji przykładu klinicznego miasto zaprezentuje swoje obecne wysiłki na rzecz stworzenia internetowego portalu danych energetycznych, który publikuje na interaktywnej mapie dane dotyczące zużycia ciepła, energii elektrycznej i wody w budynkach komunalnych. Dyskusja toczyć się będzie wokół sposobów integracji i wizualizacji różnych źródeł danych środowiskowych, w tym na przykład lokalnych map podatności na zagrożenia. Dodatkowe pytania będą koncentrować się wokół kwestii, w jaki sposób otwarte dane środowiskowe mogą być najlepiej przekazywane i wykorzystywane przez obywateli, prywatne firmy i gminę. Jakimi pomysłami projektów i doświadczeniami mogą podzielić się inne miasta?

C: Niemcy: Fridays for future - sposoby zaangażowania młodzieży w gminne działania na rzecz klimatu

Sala: CL 1

Referent: Severine Wolff, miasto Eberswalde, Niemcy

Tłumaczenie: j. bułgarski

W ramach szkolnego strajku na rzecz ruchu klimatycznego „Fridays for Future” (FFf) uczniowie z całego świata podjęli decyzję o nieuczęszczaniu na piątkowe lekcje, a zamiast tego biorą udział w demonstracjach domagających się od przywódców politycznych podjęcia działań w sprawie zmian klimatycznych. W Eberswalde demonstracje FFf rozpoczęły się w styczniu 2019 roku i trwają do dziś. Gmina z zadowoleniem przyjmuje uczniowską inicjatywę, choć miasto zmaga się z prawnym dylematem ze względu na obowiązek szkolny. W tej sesji przykładu klinicznego Eberswalde będzie dyskutować o tym, jak zaangażować ruch młodzieżowy w działania miasta na rzecz klimatu i jak rozwijać nowe projekty wspólnie z młodzieżą i dziećmi w wieku szkolnym.

15:15-16:30 TRZECIA SESJA WARSZTATÓW

WS 4: Strategie zrównoważonej mobilności na rzecz rozwoju lokalnego

Sala: 1 + 2

Referentka: Jessica le Bris, Green City Experience

Tłumaczenie: j. polski

Jakie korzyści (poza ograniczeniem emisji) mogą nieść za sobą projekty transportu niskoemisyjnego? W ramach tej sesji zbadane zostaną społeczno-gospodarcze korzyści płynące z łagodzenia skutków zmian klimatycznych, przedstawione zostaną praktyczne przykłady pomocy w tworzeniu lokalnych miejsc pracy, zwiększania atrakcyjności miast i wspierania lokalnego sektora handlu detalicznego i turystyki. Szczególną uwagę zwraca się na współpracę z lokalnymi firmami i sklepami w celu wspierania zaangażowania w strategię zrównoważonej mobilności i motywowania obywateli do zmiany nawyków związanych z dojazdem do pracy. Zaprezentowane niemieckie praktyki posłużą za podstawę refleksji nad tym, w jaki sposób tego typu podejścia mogą być powielane w gminach uczestników.

Zachęta do oszczędzania energii w szkołach

Sala plenarna

Referent: Florian Kliche, Niezależny Instytut ds. Środowiska (Independent Institute for Environmental Issues, UfU)

Tłumaczenie: j. bułgarski & czeski

Wdrożenie środków w zakresie efektywności energetycznej w budynkach edukacyjnych pozwala na redukcję kosztów energii nawet o 15%. Jak gminy mogą skutecznie zachęcać? Sesja ta zwróci uwagę na czynniki sukcesu i korzyści płynące z wdrożenia i realizacji projektów oszczędności

energii w budynkach publicznych i szkołach. Zaprezentowane zostaną studia przypadków z gmin bułgarskich i niemieckich, które pokażą, w jaki sposób można zaadaptować udane modele w innym miejsku.

Wizja lokalna: Osiedle domów pasywnych „Bahnstadt” w Heidelbergu

Miejsce: wycieczka piesza, CL 1

Referent: Stefan Rees, Wydział Planowania Przestrzennego, miasto Heidelberg

Tłumaczenie: j. rumuński

Dzielnica Heidelbergu „Bahnstadt” jest obecnie największą na świecie dzielnicą domów pasywnych. Na dawnym placu przeładunkowym o powierzchni 116 hektarów zbudowano nową, atrakcyjną i zrównoważoną dzielnicę, w której może mieszkać nawet 6000 mieszkańców. Ta nowa dzielnica miasta obejmuje domy jednorodzinne i mieszkania, przedszkola, szkoły, restauracje i kawiarnie, centrum konferencyjne i obiekty sportowe. Domy pasywne zmniejszają zużycie energii o około 50%. Wszystkie domy są zasilane i ogrzewane energią odnawialną. W trakcie wycieczki z przewodnikiem Wydział Planowania Urbanistycznego miasta podzieli się spostrzeżeniami z fazy planowania i budowy. Daj się zainspirować!

PARTICIPANTS LIST

First name	Last name	Name of municipality/ organisation	Country
Theodoros	Agryropoulos	Dorida	Greece
Konstantinos	Antonopoulos	Dorida	Greece
Myrthe	Baijens	Filderstadt	Germany
Magdalena	Bauer	adelphi	Germany
Iudit	Bere-Semeredi	Timisoara	Romania
Tomasz	Bońdos	Bydgoszcz	Poland
Kristen	Brand	Navigant	Germany
Alexandra	Bussler	Institute of Social Sciences University of Lisbon	Portugal
Urszula	Byczek	Jasło	Poland
Tomáš	Chmelík	Přeštice	Czech Republic
Jan	Cieslar	Rožnov pod Radhoštěm	Czech Republic
Ana Cristina	Costa	Braga	Portugal
José Maria	Costa	Viana do Castelo	Portugal
Ivaylo	Dachev	Veliko Tarnovo	Bulgaria
Kristina	Dely	Energy Cities	France
Vasileios	Dionysopoulos	Kalamata	Greece
Stéphane	Dupas	Energy Cities	Germany
Yordana	Eneva	Pavel Banya	Bulgaria
Anja	Föh-Warzecha	Rosbach	Germany
Katarzyna	Fornal - Urbańczyk	Zamość	Poland
Thomas	Freitag	Pirna	Germany

Susanne	Geils	Ritterhude	Germany
Quentin	Genard	E3G	Belgium
Vladimir	Georgiev	Samokov	Bulgaria
Kamelia	Georgieva - Nikolova	National Trust Ecofund	Bulgaria
Uwe	Heitkamp	Magazine ECO123	Portugal
Samuel	Held	EUKI (GIZ)	Germany
Simona	Iliescu	Ramnicu Valcea	Romania
Silke	Karcher	Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety (BMU)	Germany
Beata	Kempa	Bydgoszcz	Poland
Florian	Kliche	Independent Institute for Environmental Issues (UfU)	Germany
Jaroslav	Klusák	Litoměřice	Czech Republic
Iwona	Korohoda	Polska Siec Energie Cities	Poland
Martina	Krčová	Kněžice	Czech Republic
Dorothee	Lauter	Bottrop	Germany
Jessica	Le Bris	Green City Experience	Germany
Julia	Legelli	adelphi	Germany
Anastasios	Liapis	Farsala	Greece
Sigrid	Lindner	Navigant	Germany
Rosa	Lopes	Coruche	Portugal
Ornella	Maggi	adelphi	Germany
Przemysław	Major	Cieszyn	Poland
Miha	Mariana	Deva	Romania

Pedro	Martins Barata	Get2C	Portugal
Inga	Menke	Climate Analytics	Germany
Vasilica	Moraru	Barlad	Romania
Alexandre	Moreira	Ansião	Portugal
João	Mourato	Institute of Social Sciences University of Lisbon	Portugal
Michał	Mroczkowski	Sztum	Poland
Ulrich	Müller	Ritterhude	Germany
Sam	Nierop	Navigant	Netherlands
Perry	Oehmigen	adelphi	Germany
Francisco	Oliveira	Coruche	Portugal
Urszula	Papajak		Germany
Marie	Peřinková	Prachatice	Czech Republic
Wojciech	Piękoś	Jasło	Poland
Elpida	Polychroni	Center for Renewable Energy Sources and Saving (CRES)	Greece
Miloř	Prokýřek	Písek	Czech Republic
Camelia	Rața	Orase Energie Romania (OER)	Romania
Andreas	Reiner	Donauwörth	Germany
Ćurte	Rodica	Zalau	Romania
Carlos	Santos	Setúbal	Portugal
Ilias	Savvakis	Agios Dimitrios	Greece
Moritz	Schäfer	Navigant	Germany
Peter	Schilken	Energy Cities	Germany
Lisa	Schneider	adelphi	Germany
Heiner	Schwarz-Leuser	Schwäbisch Hall	Germany

Václav	Šebek	SEVEN- The Energy Efficiency Center	Czech Republic
Camille	Serre	adelphi	Germany
Sylvia	Slomiak	Association of the Wisloka River Basin Communes	Poland
Liviu	Stanciu	Alba Iulia	Romania
Teodora	Stanisheva	National Trust Ecofund	Bulgaria
Lisa	Strauch	adelphi	Germany
Petronela	Sturz	Mizil	Romania
Dimitrios	Sykaras	Agios Dimitrios	Greece
Leszek	Tabor	Sztum	Poland
Irina	Tatu	Orase Energie Romania (OER)	Romania
Jiří	Tencar	Písek	Czech Republic
Laura	Teodorescu	Barlad	Romania
Evi	Tzanakaki	Center for Renewable Energy Sources and Saving (CRES)	Greece
Jan	Venclík	Písek	Czech Republic
Andreea	Vornicu	Cluj-Napoca	Romania
Sebastian	Witte	Arnsberg	Germany
Severine	Wolff	Eberswalde	Germany
Rupert	Wronski	Deutsche Umwelthilfe e.V.	Germany
Piotr	Zajac	Zamość	Poland
Michail	Zouloufos	Syros	Greece

